

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหาร
สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม
The Relationship between School Administrators' Communication Skills and
School Effectiveness of Bangkok Metropolitan Administration Primary
Schools; Buengkum District Office

อมรา ปานศรีแสง¹, มีนมาส พรานป่า²

Amara Pansriseng¹, Meanmas Pranpa²

Corresponding Author E-mail: amara123147@gmail.com

Received: 2021-12-29; Revised: 2022-04-09; Accepted: 2022-04-21

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม 2) ศึกษาประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม เป็นการ วิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม 8 โรงเรียน จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.99 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ทักษะการสื่อสารด้าน ช่องทางการติดต่อสื่อสารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) 2) ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารวิชาการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และด้านงานบริหารงบประมาณมี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการ บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .885$) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ทักษะการสื่อสาร, ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

¹ Student of Master of Education degree, Educational Administration Program, College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University

² อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

² Lecturer of Master of Education degree, Educational Administration Program, College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University

Abstract

The purposes of this independent study were 1) to study school administrators' communication skills of Bangkok metropolitan administration primary schools; Buengkum district office. 2) to investigate the effectiveness of school administrators' administration of Bangkok metropolitan administration primary schools; Buengkum district office, and 3) to find out the relationship between the communication skills of school administrators and their effectiveness in school administration of Bangkok metropolitan administration primary schools; Buengkum district office. This is quantitative research and the 184 samples were consisted of government teachers of 8 Bangkok metropolitan administration primary schools; Buengkum district office. The research tool for collecting data was a questionnaire and had reliability at 0.99. Data was statistically analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson product-moment correlation coefficient.

The research results were found as follows:

1) The school administrators' communication skills the overall and each aspects were at a high level ($\bar{X} = 4.47$) communication channel skills was a most average ($\bar{X} = 4.50$) and suitability to the environment skills was a least average ($\bar{X} = 4.45$) 2) the effectiveness of school administrators' administration the overall and each aspects were at a high level ($\bar{X} = 4.49$) academic administration was a most average ($\bar{X} = 4.50$) and budget was a least average ($\bar{X} = 4.47$), and 3) the relationship between school administrators' communication skills and school effectiveness there were at high and positive correlation ($r = .885$) with statistically significant at .01 level.

Keywords: Communications Skills, Effectiveness of School Administration

บทนำ

การสื่อสารเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในบทบาท สิทธิและหน้าที่ของตนเอง เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาททางการรับส่งข้อมูลและบทบาททางการตัดสินใจ การสื่อสารจึงมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยตรงเพราะการสื่อสารที่ดีย่อมสร้างขวัญและกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติงาน

การบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์ต้องอาศัยทักษะการสื่อสารเป็นองค์ประกอบในกระบวนการบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดีเพื่อขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้เกิดความสำเร็จ การสื่อสารที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดความร่วมมือ และเกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน สภาพปัญหาในการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครแห่งหนึ่ง พบว่า 1) เมื่อผู้บริหารมอบหมายงานให้กับครูที่มีประสบการณ์ และอยู่มานานในโรงเรียนมักจะไม่ได้รับความร่วมมือ 2) การมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษรพบว่าบุคลากรบางท่านไม่อ่าน และไม่รับทราบทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน 3) การสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อีเมล มักพบปัญหากรณีที่บุคลากรไม่ได้เปิดดู และ 4) การทำงานของบุคลากรเกิดความสับสน เนื่องจากฝ่ายบริหารขาดการสื่อสาร และสั่งการไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้เกิดความสับสนไม่ชัดเจน (ยิ่งลักษณ์ ระรวยทรง. 2557: 5)

การสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม คือผู้บริหารยังขาดความชัดเจนในการสื่อสารทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสน ปฏิบัติงานได้ไม่ถูกต้อง ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยในฐานะของผู้ปฏิบัติงานได้ตระหนักในความสำคัญของการใช้ทักษะการสื่อสารที่ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรได้รับการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางไปปรับใช้ในการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม

การทบทวนวรรณกรรม

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยแนวคิดของคัตลิป, และเซ็นเตอร์ (Cutlip, & Center. 1978: 209 - 210) ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความน่าเชื่อถือ (credibility) การสื่อสารจะต้องเริ่มด้วยบรรยากาศแห่งความน่าเชื่อถือซึ่งบรรยากาศแห่งความน่าเชื่อถือ เป็นสิ่งที่สถาบันหรือองค์กรต้องสร้างขึ้นเอง ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นปรารถนาที่มีต่อผู้รับด้วยความจริงใจ โดยผู้รับสารต้องมีความมั่นใจในตัวผู้ส่งสารและมีความเชื่อถือในแหล่งข่าวที่สามารถส่งข่าวสาร ผลแห่งความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารนี้ย่อมจะมีไปถึงเนื้อหา สาระ เรื่องราว และข่าวสารด้วยปัจจัยสำคัญของความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร ประกอบด้วย คุณสมบัติ 3 ประการ ประกอบด้วย ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ ความน่าไว้วางใจ และความน่าดึงดูดใจ

2. ด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม (context) การวางแผนในการติดต่อสื่อสาร จะต้องสอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามสภาพแวดล้อม เครื่องมือการสื่อสารเป็นเพียงสิ่งที่ทำให้การสื่อความหมายเป็นไปอย่างสะดวกสบายในยุคปัจจุบัน แต่ความเหมาะสมกับบริบท แต่ความเหมาะสมกับบริบท ทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานและรายงานผลย้อนกลับ การสื่อสารจะต้องเหมาะสมกลมกลืนกับความจริงของสภาพแวดล้อม โดยอาจมีการนำเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ เข้ามาใช้สนับสนุนหรือเสริมคำพูด สาร และการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การติดต่อสื่อสารยังต้องมีความเหมาะสมกับสถานภาพในสังคมและวัฒนธรรมด้วย

3. ด้านเนื้อหาสาระ (Content) การสื่อสารข่าวสารมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้รับสาร เพราะข่าวสารจะต้องถ่ายทอดข้อเท็จจริงไปยังผู้รับ โดยปกติคนเรามักเลือกรับฟังข่าวสารหรือข้อความที่หวังว่าจะได้รับการตอบสนองที่สมความตั้งใจ นั่นคือเนื้อหาสาระของข่าวสารต้องส่งผลต่อผู้รับด้วยการสื่อสารนั้น เนื้อหาสาระของข่าวสารต้องมีความหมายเป็นที่น่าสนใจต่อผู้รับสารเสมอและต้องสอดคล้อง ไม่ขัดแย้งต่อวัฒนธรรมและค่านิยมในสังคมของผู้รับสาร เพราะหากข่าวสารใดขัดแย้งต่อค่านิยมและความเชื่อในสังคมนั้น ผู้รับสารย่อมปฏิเสธการรับข่าวสารและต่อต้าน ไม่ปฏิบัติตามได้ในทางตรงข้าม ผู้รับสารจะเลือกรับข่าวสารที่คาดว่าจะน่าจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง เมื่อข่าวสารแสดงถึงการได้สิทธิประโยชน์ และให้ผลตอบแทนที่น่าพอใจ ผู้รับสารย่อมสนใจและเลือกที่จะเปิดรับ ตลอดจนปฏิบัติตามเนื้อหาในข่าวสารนั้น

4. ด้านความสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน (Continuity and consistency) มนุษย์มีการติดต่อสื่อสารกัน เป็นกระบวนการที่ไม่มีวันสิ้นสุด และต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ทำบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดความซึมซาบเป็นการเตือนความจำ และข่าวสารต้องมีความคงเส้นคงวาด้วยการติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการย้ำเตือนเสมอเพื่อให้สารนั้นเข้าถึงในจิตใจของผู้รับสารให้ความเห็นว่า การส่งสารซ้ำหลายครั้งจะทำให้สารนั้นถูกยอมรับโดยผู้รับสารมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้รับสารจำเนื้อหาสารได้ดีขึ้นและสาร นั้นจะมีประสิทธิภาพในการจูงใจเพิ่มขึ้นอีกด้วย

5. ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร (channels) การกำหนดช่องทางของข่าวสารในการสื่อสารต้องคำนึงถึงการทำให้ผู้รับข่าวสารเกิดความมั่นใจ นอกจากนี้ช่องทางของสารที่แตกต่างกัน มีผลทำให้เกิดความแตกต่างของระดับการแพร่ของข่าวสารด้วยช่องทางในการสื่อสาร คือตัวเชื่อมระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถทำการติดต่อสื่อสารกันได้ ผู้ส่งสารจึงจำเป็นต้องมีช่องทางในการสื่อสารหรือสื่อที่สามารถเลือกใช้เพื่อเข้าไปสู่ผู้รับสารได้ ช่องทางในการสื่อสารหรือสื่อจึงมีความหมาย ได้แก่ วจนภาษา เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน และอวจนภาษา เช่น ภาษาท่าทาง รูปภาพ ตลอดจนเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ต่าง ๆ ที่ช่วยนำสารไปได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน

6. ด้านความสามารถของผู้รับสาร (capability of audience) การสื่อสารในองค์กรจะมีประสิทธิผลได้เมื่อข่าวสารนั้นมีการสื่อไปถึงผู้รับ และผู้รับมีความเข้าใจโดยไม่ยากลำบาก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ข่าวที่นำมาสื่อสาร นิสัยของผู้รับสาร ความสามารถในการอ่าน และความรู้ของผู้รับสารด้วยการสื่อสารนั้น

7. ด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสาร (clarity) ข่าวสารที่ตีส่วนใหญ่ต้องมีความคงที่ และสื่อความหมายได้ตรงกับที่ผู้ส่งมุ่งหวัง ความซับซ้อนของข่าวสารที่ส่งออกไป ควรมีความกระชับ โดยทำให้อยู่ในรูปหัวข้อที่ตายตัว แต่ต้องมีความเรียบง่ายและชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่อ้อมค้อม วกวนหรือกำกวม จนทำให้ตีความหมายไปได้หลายทาง รวมทั้งการออกเสียงที่ถูกต้องตาม อักษรวิธี ออกเสียงคำควบกล้ำถูกต้อง น้ำเสียงแจ่มใส เสียงดัง ฟังชัด ตัวอักษรพิมพ์ขนาดเหมาะสมและอ่านง่าย

ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ตามขอบข่ายภารกิจที่กำหนดไว้ในประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (ประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. 2550: 29 - 36) 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านงานบริหารวิชาการ ด้านงานบริหารงบประมาณ ด้านงานบริหารบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป ดังนี้

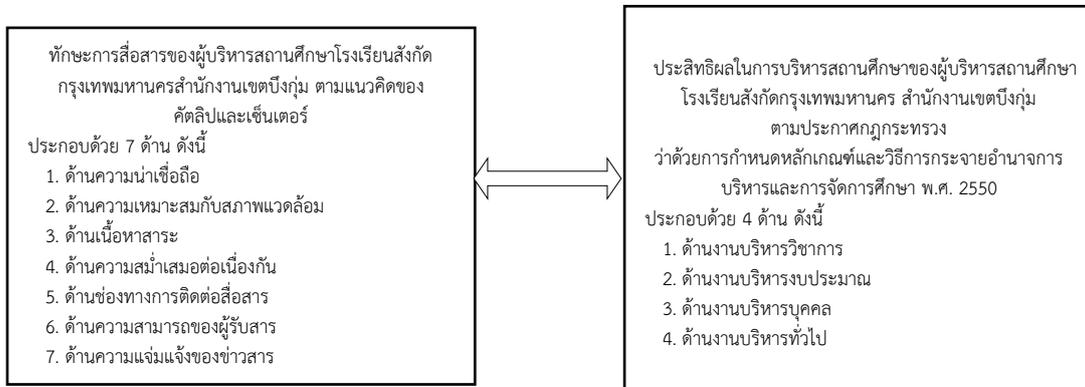
1. ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาด้านงานบริหารวิชาการ หมายถึง โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีองค์ประกอบครบถ้วนสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง บริบทของโรงเรียนและท้องถิ่นมีหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดมีการส่งเสริมสนับสนุนนิเทศ และกำกับติดตามเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาด้านงานบริหารงบประมาณ หมายถึง โรงเรียนมีกระบวนการบริหารงานงบประมาณที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้โดยดำเนินการในรูปคณะกรรมการ คำนึงถึงการจัดลำดับความสำคัญของการใช้งบประมาณที่ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนอย่างครบถ้วน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนประเด็นการตรวจสอบ

3. ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาด้านงานบริหารบุคคล หมายถึง โรงเรียนมีแผนปฏิบัติการจัดองค์กรโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน บุคลากรปฏิบัติงานตรงกับความรูความสามารถและความถนัด สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรรักและศรัทธาในวิชาชีพ ทำให้เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหารมีความชัดเจนเป็นปัจจุบัน มีการมอบหมายงานสอดคล้องกับวุฒิหรือความสามารถ มีการพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีการพัฒนาบุคลากรตอบสนองความต้องการของบุคลากร

4. ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาด้านงานบริหารทั่วไป หมายถึง โรงเรียนมีแผนบริหารงานทั่วไปครอบคลุมภารกิจที่รับผิดชอบ มีปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจนมีโครงการ กิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียนอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม มีแผนงานบริหารทั่วไปครอบคลุมภารกิจที่รับผิดชอบ เช่น ระบบสารสนเทศ งานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานประกันคุณภาพ งานอาคารสถานที่ มีปฏิทินปฏิบัติงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีความชัดเจน มีการจัดทำโครงการ กิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียนอย่างชัดเจน มีการติดตามประเมินโครงการกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน สถานศึกษามีบรรยากาศ สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการเทียบสัดส่วนจำนวนข้าราชการครูของแต่ละโรงเรียน มีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม จาก 8 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนวัดบางเตย 2) โรงเรียนประสาทวิทยา 3) โรงเรียนคลองลำเจียก 4) โรงเรียนวัดนวลจันทร์ 5) โรงเรียนวัดพิชัย 6) โรงเรียนคลองกุ่ม (เสรีไทย อนุสรณ์) 7) โรงเรียนพิชัยพัฒนา และ 8) โรงเรียนแย้มจาดวิชชาอนุสรณ์ จำนวน 366 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan. 1970: 607 - 610) โดยการเทียบสัดส่วนจำนวนข้าราชการครูของแต่ละโรงเรียนเพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรที่คำนวณข้างต้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 184 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ตามแนวคิดของ คัตลิป, และเซ็นเตอร์ (Cutlip, & Center. 1978: 209 - 210) และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ตามประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (ประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. 2550: 29 - 36)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ และขนาดโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น เรื่องทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยแนวคิดของ คัตลิป, และเซ็นเตอร์ (Cutlip, & Center. 1978: 209 - 210) 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ด้านเนื้อหาสาระ ด้านความสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร ด้านความสามารถของผู้รับสาร และด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสาร โดยมีข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น เรื่องประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยใช้ประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (ประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. 2550: 29 - 36) 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านงานบริหารวิชาการ ด้านงานบริหารงบประมาณ ด้านงานบริหารบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป โดยมีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - Ended Question) ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยมีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ถึงผู้อำนวยการเขตบึงกุ่ม เพื่อขอความอนุเคราะห์โรงเรียนในสังกัดขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับข้าราชการครูใน

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 184 คน โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและนำกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 15 วัน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ได้แก่

1. การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อหาความสอดคล้องด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจนและความถูกต้องของการใช้ภาษา โดยการหาค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00

2. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.99

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ได้แก่

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม มีดังนี้

1. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิจัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม จำแนกเป็นรายด้าน (n = 184)

ด้านที่	ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ด้านความน่าเชื่อถือ	4.49	0.46	มาก	2
2	ด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	4.45	0.49	มาก	6
3	ด้านเนื้อหาสาระ	4.47	0.46	มาก	4
4	ด้านความสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน	4.46	0.51	มาก	5
5	ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร	4.50	0.45	มาก	1
6	ด้านความสามารถของผู้รับสาร	4.48	0.48	มาก	3
7	ด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสาร	4.48	0.46	มาก	3
	รวม	4.47	0.41	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร

มากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาเป็นด้านความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 4.49$) ด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสารและด้านความสามารถของผู้รับสารมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.48$) ด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.47$) ด้านความสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน ($\bar{X} = 4.46$) และด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิจัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม จำแนกเป็นรายด้าน (n = 184)

ด้านที่	ระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ด้านงานบริหารวิชาการ	4.50	.50	มาก	1
2	ด้านงานบริหารงบประมาณ	4.47	.50	มาก	4
3	ด้านงานบริหารบุคคล	4.48	.49	มาก	3
4	ด้านงานบริหารทั่วไป	4.49	.45	มาก	2
รวม		4.49	.46	มาก	

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านงานบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือด้านงานบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.49$) ด้านงานบริหารบุคคล ($\bar{X} = 4.48$) และด้านงานบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.47$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ผลการวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม (r = .885)

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา	r = Pearson's Correlation			
	ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา			
	1. ด้านงานบริหารวิชาการ	2. ด้านงานบริหารงบประมาณ	3. ด้านงานบริหารบุคคล	4. ด้านงานบริหารทั่วไป
1. ด้านความน่าเชื่อถือ	.535**	.486**	.429**	.534**
2. ด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	.568**	.526**	.409**	.577**
3. ด้านเนื้อหาสาระ	.823**	.787**	.635**	.833**
4. ด้านความสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน	.839**	.825**	.807**	.772**
5. ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร	.817**	.798**	.719**	.826**
6. ด้านความสามารถของผู้รับสาร	.881**	.856**	.837**	.855**
7. ด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสาร	.860**	.851**	.863**	.843**

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน Pearson's Correlation ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .885 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด 3 อันดับ คือ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถของผู้รับสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารวิชาการ อยู่ในระดับสูง ($r = .881$) รองลงมาคือทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารบุคคล อยู่ในระดับสูง ($r = .863$) และทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารวิชาการ อยู่ในระดับสูง ($r = .860$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด 3 อันดับ คือ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .409$) รองลงมาคือ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความน่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .429$) และทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความน่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .486$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสาร ด้านความสามารถของผู้รับสาร ด้านเนื้อหาสาระ ด้านความสม่ำเสมอต่อเนืองกัน และด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม มีความรู้ ความสามารถ มีคุณวุฒิที่เหมาะสม รวมทั้งมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา จึงมีการใช้ทักษะการสื่อสารในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการเลือกใช้ภาษา ท่าทาง หรือสัญลักษณ์ในการสื่อสารที่เหมาะสม สื่อสารได้ตรงตามบริบทแวดล้อม และสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อสารได้ตรงความหมาย เป็นต้นแบบที่เหมาะสมในการปฏิบัติตน และปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยิ่งลักษณ์ ระววยทรง (2557) เรื่องการสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ศิลป์ไพบุลย์พานิช (2558) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีร์วีร์ แพบัว (2563) เรื่องทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ งานบริหารวิชาการ รองลงมาคืองานบริหารทั่วไป งานบริหาร และงานบริหารงบประมาณ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการสื่อสารที่สามารถสร้างความเข้าใจในกรอบการดำเนินงานให้ผู้รับสาร สามารถนำข่าวสารไปใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ครอบคลุมงานบริหาร 4 ด้าน ประกอบด้วย งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปได้อย่างถูกต้อง ตรงกับความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้มีการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ นำไปสู่ความสำเร็จในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี ชวดคร (2558) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

แพรว เณลินญาติวังค์ (2557) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชฎา ปัสบาล (2561) เรื่องประสิทธิผลในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .885 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสื่อสาร มีช่องทางในการสื่อสารให้ข้าราชการครูในสถานศึกษารับทราบได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย สะดวก รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน มีแนวทางการปฏิบัติที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยทิพย์ สีขันชกสมิต (2554) เรื่อง การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ เฟ็งกลัด (2560) เรื่องการสื่อสารของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกมีความสัมพันธ์คล้ายตามกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรารุช แยมขุติ (2560) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ที่ทิศทางบวก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีทิพย์ ธีรฤกษ์ (2561) เรื่องรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยบทบาทการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม พบข้อเสนอแนะทั้ง 7 ด้าน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีข้อจำกัดเรื่องต่าง ๆ ในการสื่อสารต้องคำนึงถึงนโยบาย และคำสั่ง การดำเนินงานจากส่วนกลางก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมหรือมอบหมายภารกิจด้านต่าง ๆ ให้กับข้าราชการครู การสื่อสารจึงเกิดความไม่ชัดเจน มีความล่าช้า มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระของข่าวสารไปตามสถานการณ์ ผู้บริหารจึงต้องอธิบายรายละเอียดการดำเนินงานให้ชัดเจน และมอบหมายให้เหมาะสมกับบุคคล สร้างความรู้สึกรับรู้เชิงบวกให้เกิดการปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ และเต็มความสามารถ อันจะนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรนำผลการวิจัยมาประกอบเป็นแนวทางในการประยุกต์เป็นหลักสูตรอบรมสมรรถนะด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา หรือจัดทำนโยบายการพัฒนาด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานบริหารวิชาการ ด้านงานบริหารงบประมาณ ด้านงานบริหารบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป ให้เกิดประสิทธิผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ควรนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อจัดการอบรมสัมมนาด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม เป็นการหาแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับข้าราชการครูในสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จากผลการวิจัยด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุด 2 ด้าน คือด้านความน่าเชื่อถือและด้านความแจ่มแจ้งของข่าวสาร หากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม สามารถนำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาด้านทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม อาจส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม ในด้านงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยการสื่อสารสู่ความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2.2 ควรศึกษาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบึงกุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. (2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 (ตอนที่ 24). น. 29 - 36.

จุฑามาศ ศิลป์ไพบูลย์พานิช. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ชัชฎา ปัสบาล. (2561). ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยบทบาทการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ทวี ขวดศรี. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ธีรวีร์ แพบัว. (2563). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์.

พรทิพย์ เฟ็งกลัด. (2560). การสื่อสารของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แพว เฉลิมญาติวงศ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผล การปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.

ยิ่งลักษณ์ ระรวยทรง. (2557). การสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วรารุณ แยมชูติ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยธนบุรี.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2554). แนวทางการบริหารจัดการ คุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานศึกษา.
- หทัยทิพย์ ลิขิตชกสมิต. (2554). การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Cutlip S. M., & Center, A. H. (1978). *Effective Public Relations*. (5th ed.). Englewood Cliff, N.J.: Prentice-Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.